

Sag C-307/19

Sammendrag af anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 98, stk. 1, i Domstolens procesreglement

Dato for forelæggelse:

11. april 2019

Forelæggende ret:

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske (Kroatien)

Afgørelse af:

26. marts 2019

Appellant:

Obala i lučice d.o.o.

Indstævnt:

NLB Leasing d.o.o.

Hovedsagens genstand

Civil retssag om inddrivelse af hovedfordring vedrørende betaling af en dagsbillet på 84 kuna (HRK) for parkering af en personbil den 30. juni 2012 på offentlig vej i Zadar (Kroatien).

Genstand og retsgrundlag for forelæggelsen

Anmodning om fortolkning af EU-retten i henhold til artikel 267 TEUF.

Præjudicielle spørgsmål

- 1) Har notarere tilladelse til at forkynde dokumenter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager, når de forkynder deres afgørelser i sager, hvori forordning nr. 1215/2012 ikke finder anvendelse, henset til den omstændighed, at notarere, der i Kroatien handler inden for

rammerne af de beføjelser, som er tillagt dem i henhold til national ret i tvangsfuldbyrdsprocedurer på grundlag af et »autentisk dokument«, ikke er omfattet af begrebet »ret« i henhold til forordning nr. 1215/2012? Med andre ord: eftersom notarer ikke er omfattet af begrebet »ret« i henhold til forordning nr. 1215/2012, kan de da anvende reglerne om forkyndelse af dokumenter, som er fastlagt i forordning (EF) nr. 1393/2007, når de handler inden for rammerne af de beføjelser, som er tillagt dem i henhold til national ret i tvangsfuldbyrdsprocedurer på grundlag af et »autentisk dokument«?

- 2) Når retten til opkrævning er fastlagt i Zakon o sigurnosti prometa na cestama (lov om færdselssikkerhed) og i reglerne om udøvelse af kommunal virksomhed, som henhører under de offentlige myndigheder, kan parkering på gaden og på offentlig vej da anses for at være omfattet af det civile område som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (omarbejdning), som omhandler retternes kompetence og anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område, navnlig i betragtning af den omstændighed, at når det fastslås, at et køretøj uden parkeringsbillet eller med en ugyldig parkeringsbillet befinder sig på parkeringspladsen, underkastes dette køretøj øjeblikkeligt en forpligtelse til at betale en dagsbillet, som om det havde været parkeret hele dagen, uanset den præcise varighed af brugen af parkeringspladsen, således at denne opkrævning af dagsbilletten har karakter af sanktion, idet det skal præciseres, at en sådan parkering i nogle medlemsstater anses for en overtrædelse af færdselslovgivningen?
- 3) Når retten til opkrævning er fastlagt i lov om færdselssikkerhed og i reglerne om udøvelse af kommunal virksomhed, som henhører under de offentlige myndigheder, kan retterne i ovennævnte retssager om parkering på gaden og på offentlig vej da forkynde et dokument for de sagsøgte i en anden medlemsstat i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager?

Såfremt det på grundlag af ovennævnte spørgsmål fastslås, at denne form for parkering er omfattet af det civile område, forelægges følgende supplerede spørgsmål:

- 4) I denne sag foreligger en formodning om, at der indgås en aftale om den pågældende parkering på gaden på et sted, som er afmærket med vejskilte og/eller vejafmærkning, dvs. at det forudsættes, at parkeringen medfører, at der indgås en aftale, og hvis timesatsen for parkering ikke betales, skal der betales for en dagsbillet. Derfor ønskes det oplyst, om denne formodning om, at der indgås en aftale ved denne parkering, og om, at der gives samtykke til at betale prisen for en dagsbillet, når der ikke købes billet efter timesatsen for parkering, eller når den købte billet udløber, er i strid med de

grundlæggende bestemmelser om udveksling af tjenesteydelser i artikel 56 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde og de øvrige bestemmelser i EU-retten.

- 5) Parkeringen i den foreliggende sag fandt sted i Zadar, og dermed er der en forbindelse mellem aftalen og de kroatiske retter, men udgør denne parkering en »tjenesteydelse« som omhandlet i artikel 7, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1215/2012, henset til den omstændighed, at begrebet tjenesteydelse indebærer, at den part, der leverer den, udfører en nærmere bestemt virksomhed, dvs. at den pågældende udfører denne virksomhed mod vederlag, og dermed ønskes det oplyst, om appellants virksomhed er tilstrækkelig til, at den kan anses for en tjenesteydelse? Hvis de kroatiske retter ikke er tillagt specielle kompetencer i henhold til artikel 7, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1215/2012, har retten ved indstævntes bopæl kompetence til at påkende sagen.
- 6) Når retten til opkrævning er fastlagt i lov om færdselssikkerhed og i reglerne om udøvelse af kommunal virksomhed, som henhører under de offentlige myndigheder, og der kun opkræves betaling i løbet af et bestemt tidsrum hver dag, kan parkering på gaden og på offentlig vej da anses for leje eller forpagtning af fast ejendom i henhold til artikel 24, stk. 1, i forordning (EU) nr. 1215/2012?
- 7) Hvis ovennævnte formodning om, at denne parkering medfører, at der indgås en aftale (det fjerde præjudicielle spørgsmål), ikke finder anvendelse i den foreliggende sag, kan denne form for parkering – i hvilken forbindelse retten til at opkræve betaling for parkering er fastlagt i lov om færdselssikkerhed, hvori det bestemmes, at der skal betales for en dagsbillet, hvis der ikke på forhånd betales for en billet for hver times brug af parkeringspladsen, eller hvis det tidsrum, som billetten omfatter, er udløbet – da anses for en sag om erstatning uden for kontrakt som omhandlet i artikel 7, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1215/2012?
- 8) I den foreliggende sag fandt parkeringen sted inden Kroatiens tiltrædelse af Den Europæiske Union, nærmere bestemt den 30. juni 2012 kl. 13.02. Derfor ønskes det oplyst, om forordningerne om lovvalgsregler, dvs. forordning nr. 593/2008 eller forordning nr. 864/2007, finder anvendelse i den foreliggende sag i betragtning af deres tidsmæssige gyldighed.

Såfremt Den Europæiske Unions Domstol har kompetence til at besvare spørgsmål med hensyn til anvendelsen af den materielle ret, ønskes følgende oplyst:

- 9) Er formodningen om, at der indgås en aftale ved denne parkering, og om, at der gives samtykke til at betale prisen for en dagsbillet, når der ikke købes billet efter timesatsen for parkering, eller når den købte billet udløber, i strid med de grundlæggende bestemmelser om udveksling af tjenesteydelser i

artikel 56 TEUF og de øvrige bestemmelser i EU-retten, uanset om køretøjets ejer er en fysisk eller en juridisk person? Med andre ord: for så vidt angår spørgsmålet om, hvilken materiel ret der finder anvendelse, kan bestemmelserne i artikel 4 i forordning nr. 593/2008 da finde anvendelse i den foreliggende sag (velvidende at sagsakterne ikke indeholder nogen beviser for, at parterne havde indgået en aftale om lovvalg)?

- Hvis det fastslås, at der er tale om en aftale, er der i den foreliggende sag da tale om en tjenesteydelsesaftale, og kan denne aftale om parkering nærmere bestemt anses for en tjenesteydelse som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra b), i forordning nr. 593/2008?
- Subsidiært: kan denne parkering anses for en aftale om leje eller forpagtning som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra c), i forordning nr. 593/2008?
- Subsidiært: hvis denne parkering er omfattet af bestemmelserne i artikel 4, stk. 2, i forordning nr. 593/2008, ønskes det oplyst, hvilken ydelse der i den foreliggende sag er den karakteristiske ydelse, henset til at appellanten i det væsentlige kun afmærker gadens overflade med henblik på parkeringen og opkræver betaling for parkering, mens indstævnte parkerer og betaler for parkeringen. Hvis det fastslås, at det er appellanten, der præsterer den karakteristiske ydelse, finder kroatisk ret anvendelse, men hvis indstævnte leverer den karakteristiske ydelse, finder slovensk ret anvendelse. Eftersom retten til opkrævning af betaling for parkeringen i denne sag imidlertid er reguleret af kroatisk ret, som aftalen dermed har sin nærmeste tilknytning til, kan bestemmelserne i artikel 4, stk. [3], i forordning nr. 593/2008 da alligevel finde anvendelse i den foreliggende sag?
- Hvis det fastslås, at der er tale om en forpligtelse uden for kontrakt som omhandlet i forordning nr. 864/2007, kan denne forpligtelse uden for kontrakt da anses for en skade, således at lovvalget foretages i overensstemmelse med artikel 4, stk. 1, i forordning nr. 864/2007?
- Subsidiært: kan denne form for parkering anses for uberettiget berigelse, således at lovvalget foretages i overensstemmelse med artikel 10, stk. 1, i forordning nr. 864/2007?
- Subsidiært: kan denne form for parkering anses for uanmodet forretningsførelse, således at lovvalget foretages i overensstemmelse med artikel 11, stk. 1, i forordning nr. 864/2007?
- Subsidiært: kan denne form for parkering anses for indstævntes ansvar på grund af *culpa in contrahendo*, således at lovvalget foretages i overensstemmelse med artikel 12, stk. 1, i forordning nr. 864/2007?

Anførte EU-retlige bestemmelser

Artikel 56 TEUF.

Artikel 4, stk. 1, artikel 10, stk. 1, artikel 11, stk. 1, og artikel 12, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 864/2007, af 11. juli 2007 om lovvalgsregler for forpligtelser uden for kontrakt (Rom II-forordningen) (EUT 2007, L 199, s. 40, herefter »forordning nr. 864/2007«).

Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007 af 13. november 2007 om forkyndelse i medlemsstaterne af retslige og udenretslige dokumenter i civile og kommercielle sager (forkyndelse af dokumenter) og om ophævelse af Rådets forordning (EF) nr. 1348/2000 (EUT 2007, L 324, s. 79, herefter »forordning nr. 1393/2007«), som ændret ved Rådets forordning (EU) nr. 517/2013 af 13. maj 2013 (EUT 2013, L 158, s. 1).

Artikel 4, stk. 1, litra b) og c), og stk. 2, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 593/2008 af 17. juni 2008 om lovvalgsregler for kontraktlige forpligtelser (Rom I) (EUT 2008, L 177, s. 6, herefter »forordning nr. 593/2008«).

Artikel 7, stk. 1 og 2, og artikel 24, stk. 1, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1215/2012 af 12. december 2012 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (EUT 2012, L 351, s. 1, herefter »forordning nr. 1215/2012«), som ændret ved Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 542/2014 af 15. maj 2014 (EUT 2014, L 163, s. 1) og Kommissionens delegerede forordning (EU) 2015/281 af 26. november 2014 (EUT 2015, L 54, s. 1).

Anførte nationale bestemmelser

Artikel 1 i Zakon o sigurnosti prometa na cestama (lov om færdselssikkerhed) (Narodne novine nr. 67/2008, 48/2010 og 74/2011) bestemmer, at formålet med denne lov er at fastlægge de grundlæggende principper for indbyrdes forbindelser, brugernes og øvrige personers adfærd i trafikken, de grundlæggende krav, som de offentlige veje skal opfylde med hensyn til færdselssikkerhed, reglerne for vejtrafik, ordningen for trafiksignaler og retningslinjerne fra den kompetente myndigheds embedsmænd. Nævnte lovs artikel 5, stk. 1, nr. 6), bestemmer, at selvstændige lokale og regionale myndigheder i overensstemmelse med bestemmelserne i denne lov med forudgående godkendelse fra indenrigsministeriet regulerer trafikken på deres område, nærmere bestemt: parkeringsområder og -muligheder, parkeringsforbud og zoner med begrænset parkering.

Artikel 1, stk. 2, i Zakon o komunalnom gospodarstvu (lov om forvaltning af kommunale tjenesteydelser) (Narodne novine nr. 36/1995, 109/1995, 21/1996, 70/1997, 128/1999, 57/2000, 129/2000, 59/2001, 26/2003 – Zakon o komunalnom gospodarstvu (konsolideret udgave), 82/2004, 110/2004, 178/2004, 38/2009,

79/2009, 153/2009, 153/2009, 49/2011, 84/2011, 90/2011 og 144/2012) bestemmer, at der ved forvaltning af tjenesteydelser i denne lovs forstand forstås udøvelse af kommunal virksomhed, nærmere bestemt levering af kommunale tjenesteydelser til fordel for fysiske og juridiske personer, finansiering af byggeri og vedligeholdelse af anlæg og udstyr, der er omfattet af den kommunale infrastruktur som overordnet ordning, på kommunernes, byernes og Zadar bys område samt i distrikterne, når dette er bestemt i denne lov.

Artikel 3 i lov om forvaltning af kommunale tjenesteydelser bestemmer, at kommunal virksomhed som omhandlet i denne lov navnlig består af drikkevandsforsyning, opsamling og rensning af spildevand, offentlig personbefordring, løbende rengøring, bortskaffelse af kommunalt affald, offentlig belysning og vedligeholdelse af offentlige områder.

Odluka o organizaciji i načinu naplate parkiranja u Gradu Zadru (afgørelse om tilrettelæggelse af og procedure for opkrævning af betaling for parkering i Zadar by) («Glasnik Grada Zadra» nr. 4/2011) fastlægger parkeringszoner, tidsrum for betaling for parkering på gaden og timesatsen for parkering.

Artikel 550-578 i Zakona o obveznim odnosima (lov om retsforhold) (Narodne novine nr. 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015 og 29/2018) regulerer aftaler om leje eller forpagtning. Aftaler om leje eller forpagtning af fast ejendom skal indgås skriftligt.

Det fremgår bl.a. af disse bestemmelser, at bortforpagteren skal levere ejendommen til forpagteren og sørge for, at den befinder sig i en tilstand, som gør den egnet til den aftalte brug. Med henblik på vedligeholdelsen af ejendommen i en tilstand, som gør den egnet til den aftalte brug, skal bortforpagteren rettidigt betale udgifterne til nødvendige reparationer, og forpagteren har pligt til at tillade, at disse reparationer finder sted. Forpagteren bærer imidlertid udgifter til mindre reparationer og reparationer i forbindelse med den normale brug af ejendommen.

Forpagteren har desuden pligt til at betale leje inden for de i aftalen eller ved lov fastsatte frister og, medmindre andet er fastsat i aftalen eller ved lov, i henhold til sædvane på det sted, hvor ejendommen leveres til forpagteren. Medmindre andet er aftalt eller bestemt betales lejen, når lejeperioden er udløbet, og hvert halve år, når den aftalte lejeperiode er mindre end et år. Hvis aftalen har en tidsbestemt varighed, betales lejen hver måned, medmindre andet er aftalt. Med hensyn til manglende betaling af lejen og anden gæld i henhold til aftalen om leje eller forpagtning har bortforpagteren af ejendommen panteret i de genstande, som forpagteren har placeret på ejendommen, som kan gøres til genstand for tvangsfuldbyrdelse, og som bortforpagteren kan tilbageholde, indtil fordringerne er betalt. Aftaler om leje eller forpagtning, hvis varighed ikke er fastsat eller ikke kan fastsættes på grundlag af omstændighederne eller lokal sædvane, ophører ved opsigelse, som enhver af parterne kan meddele den anden part i overensstemmelse med den fastsatte opsigelsesfrist, og såfremt denne opsigelsesfrist ikke er fastsat i aftalen eller ved lov eller ved lokal sædvane, fastsættes den til otte dage ved leje

eller forpagtning af løsøre og tredive dage ved leje eller forpagtning af fast ejendom, idet det præciseres, at opsigelse af en aftale om leje eller forpagtning af ejendom skal ske skriftligt.

Kort fremstilling af de faktiske omstændigheder og retsforhandlingerne

- 1 Den 30. juni 2012 kl. 13.02 parkerede indstævnte en personbil på offentlig vej i en gade i Zadar, Kroatien, uden at købe en parkeringsbillet på forhånd, og appellanten udstedte efter en kontrol en dagsbillet, som indstævnte ikke betalte.
- 2 Den 20. februar 2017 indledte appellanten en tvangsfuldbyrdsprocedure ved en notar i Pula på baggrund af en begæring om tvangsfuldbyrdelse på grundlag af et autentisk dokument.
- 3 Den 8. marts 2017 udstedte notaren, som handlede på baggrund af en begæring om tvangsfuldbyrdelse på grundlag af et autentisk dokument, en fuldbyrdsordre på grundlag af et autentisk dokument, hvori rekvisitus, dvs. indstævnte, blev pålagt at betale 84 HRK, som var hovedfordringen vedrørende dagsbilletten, foreløbige sagsomkostninger på i alt 1 235 HRK samt forventede sagsomkostninger på i alt 506,25 HRK.
- 4 Forkyndelsen af fuldbyrdsordren på grundlag af et autentisk dokument skete ved anbefalet brev med modtagelsesbevis, og rekvisitus gjorde indsigelse mod denne afgørelse, og sagen blev derfor indbragt for den kompetente handelsret, som annullerede fuldbyrdsordren på grundlag af et autentisk dokument, for så vidt som den indebar en tvangsfuldbyrdelse, og denne sag fortsatte som en retssag, der blev indledt ved en indsigelse mod et betalingspåbud. Trgovački sud u Pazinu (handelsretten i Pazin, Kroatien) erklærede sig inkompetent og henviste sagen til Trgovački sudu u Zadru (handelsretten i Zadar, Kroatien). Trgovački sud u Zadru (handelsretten i Zadar, Kroatien) erklærede sig inkompetent og henviste sagen til Visoko trgovačkom sudu Republike Hrvatske (appeldomstol i handelsretlige sager, Kroatien).

Kort fremstilling af begrundelsen for de præjudicielle spørgsmål

- 5 Selv om hovedfordringen er af ringe værdi, er der for retterne indbragt et stort antal lignende sager, og svarene på de forelagte spørgsmål er ikke så tilstrækkeligt åbenlyse, at de ikke giver anledning til en rimelig tvivl. Eftersom Visoki trgovački sud Republike Hrvatske (appeldomstol i handelsretlige sager, Kroatien) er den ret, der pådømmer den foreliggende sag i sidste instans, er det i betragtning af alle de udestående spørgsmål blevet besluttet at forelægge Domstolen denne anmodning om præjudiciel afgørelse, således at den kan tage stilling til spørgsmålet, om kroatiske retter har kompetence til at træffe afgørelse i den foreliggende sag, og i bekræftende fald, subsidiært, spørgsmålet om, hvilke bestemmelser der afgør, hvilken materiel ret der finder anvendelse.

Det første præjudicielle spørgsmål

- 6 I dom af 9. marts 2017, Pula Parking (C-551/15, EU:C:2017:193), fastslog Domstolen, at forordning nr. 1215/2012 skal fortolkes således, at notarer, der i Kroatien handler inden for rammerne af de beføjelser, som er tillagt dem i henhold til national ret i tvangsfuldbyrdsprocedurer på grundlag af et »autentisk dokument«, ikke er omfattet af begrebet »ret« i nævnte forordnings forstand.
- 7 I overensstemmelse med artikel 14 i forordning nr. 1393/2007 forkyndte notaren i hovedsagen fuldbyrdsordren af 8. marts 2017 på grundlag af et autentisk dokument for indstævnte ved anbefalet brev med modtagelsesbevis.
- 8 I betragtning af at artikel 1 i forordning nr. 1393/2007 på den ene side bestemmer, at denne forordning finder anvendelse i civile og kommercielle sager, hvor et retsligt eller udenretsligt dokument skal sendes fra en medlemsstat til en anden for at blive forkyndt dér, og i betragtning af at notarer, der i Kroatien handler inden for rammerne af de beføjelser, som er tillagt dem i henhold til national ret i tvangsfuldbyrdsprocedurer på grundlag af et »autentisk dokument«, på den anden side ikke er omfattet af begrebet »ret« i henhold til forordning nr. 1215/2012, ønskes ved det første præjudicielle spørgsmål oplyst, om notarer har tilladelse til at forkynde dokumenter i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning nr. 1393/2007, når de forkynder deres afgørelser i sager, hvori forordning nr. 1215/2012 ikke finder anvendelse.
- 9 Med andre ord: hvis notarer ikke er omfattet af begrebet »ret« i henhold til forordning nr. 1215/2012, kan de da anvende reglerne om forkyndelse af dokumenter, som er fastlagt i forordning nr. 1393/2007, når de handler inden for rammerne af de beføjelser, som er tillagt dem i henhold til national ret i tvangsfuldbyrdsprocedurer på grundlag af et »autentisk dokument«?

Det andet og det tredje præjudicielle spørgsmål

- 10 Desuden ønskes det oplyst, om parkeringen i den foreliggende sag henhører under det civile eller det kommercielle område.
- 11 I den foreliggende sag er det åbenbart, at indstævnets kompetence til at opkræve betaling for parkering støtter sig på bestemmelserne i lov om færdselssikkerhed. I henhold til denne lovs artikel 5, stk. 1, nr. 6), har alle kommuner og byer vedtaget en afgørelse om parkeringszoner og har uddelegeret deres beføjelser som offentlig myndighed til en kommunal erhvervsvirksomhed, der er oprettet med henblik på at opkræve betaling for parkering. De nævnte afgørelser om parkeringszoner, som regulerer opkrævningen af betalingen for parkering, støtter sig på beføjelser som offentlig myndighed, som er fastlagt i lov om færdselssikkerhed, reglerne om udøvelse af kommunal virksomhed og lov om forvaltning af kommunale tjenesteydelser.

- 12 Ved afgørelsen om tilrettelæggelse af og procedure for opkrævning af betaling for parkering i Zadar by tillægges appellanten, en kommerciel virksomhed, der udøver kommunal virksomhed, som blev oprettet af Zadar by, kompetence til at opkræve betaling for parkering. Denne afgørelse omfatter bl.a. bestemmelser om opkrævning af betaling for parkering i offentlige parkeringszoner på offentlig vej, som er parkeringszoner på kørebanen ved kantstenen, som specifikt er afmærket med vejskilte og/eller vejafmærkning i overensstemmelse med lovgivningen om færdselssikkerhed, ligesom opkrævningen i parkeringszoner, der ikke befinder sig på kørebanen. I førnævnte afgørelse (og i andre identiske afgørelser, som byer eller kommuner har truffet) defineres parkeringszonerne, det tidsrum, hvor der opkræves betaling for parkering på gaden, timesatsen for parkering i hver zone samt en eventuel begrænsning af parkeringens varighed i en bestemt zone og prisen for en dagsbillet, hvis et køretøj, for hvilket timeprisen for parkering ikke er blevet betalt, eller hvis det tidsrum, som der på forhånd er blevet betalt for, er udløbet, befinder sig på en parkeringsplads. I denne henseende er det ikke muligt at betale for en hel dags parkering på forhånd, selv om der findes en pris for en dagsbillet.
- 13 Selv om det i den foreliggende sag blev fastslået, at køretøjet befandt sig på parkeringspladsen fra kl. 13.02, har appellanten pålagt indstævnte at betale prisen for en dagsbillet, som om køretøjet havde været parkeret hele dagen. Dermed fastsættes prisen for parkering ensidigt i overensstemmelse med bindende bestemmelser, nærmere bestemt lov om færdselssikkerhed, over for brugerne, og hvis prisen ikke betales frivilligt på timebasis, opkræves betaling for en hel dags parkering, uanset hvor længe køretøjet har været parkeret. På denne baggrund kan det konkluderes, at der er tale om straffebestemmelser, dvs. bestemmelser om betaling af en specifik bøde, som skal betales, fordi der ikke frivilligt blev betalt for parkering på forhånd efter timesatsen, eller fordi parkeringsperioden var udløbet.
- 14 I kroatisk retspraksis finder formodningen om, at der er indgået en aftale, anvendelse på disse retlige situationer om parkering på gaden, idet brugere af denne form for parkering på offentlig vej, som er forsynet med en parkeringsafmærkning, anses for at have indgået en aftale. Der opkræves betaling for parkering i disse zoner i bestemte tidsrum i løbet af dagen (og dermed ikke i alle døgnets 24 timer), og prisen for parkering fastsættes for den specifikke zone, hvor parkeringspladsen befinder sig. Den person, der parkerer køretøjet, er forpligtet til at købe en parkeringsbillet for et bestemt tidsrum (afhængig af parkeringszonen), og der opkræves betaling for en dagsbillet, når det fastslås, at et køretøj ikke er forsynet med en forudbetalt billet.
- 15 I forbindelse med indgåelsen af en aftale om opkrævning af betaling for denne form for parkering forudsættes det, at kompetencen er tillagt de almindelige retter inden for rammerne af en civilretlig procedure, men i en del af medlemsstaterne er der tale om et ansvar for en overtrædelse, i hvilken forbindelse der pålægges en sanktion for manglende betaling for parkering på offentlig vej, som er forsynet med en parkeringsafmærkning, og dette ansvar for overtrædelsen medfører i det

væsentlige betaling af et beløb, der er meget større end det beløb, der på forhånd var blevet betalt frivilligt.

- 16 Opkrævningen af betaling for parkering fastsættes og forestås hovedsageligt af lokale myndigheder (byerne), som er blevet tillagt beføjelser på politiområdet og beføjelser som kommunale politibetjente med henblik på opkrævning af betaling for disse mindre trafikforseelser. I Kroatien foretager de juridiske personer, der har beføjelse til at opkræve betaling for parkering (appellanten i den foreliggende sag), ved hjælp af kontrollører, regelmæssige kontroller af parkeringer på gaden, og undersøger, om der er blevet købt en parkeringsbillet for køretøjet, eller om det tidsrum, som parkeringsbilletten omfatter, er udløbet, og når disse kontrollører fastslår, at et køretøj, for hvilket der ikke er blevet købt en parkeringsbillet, befinder sig på parkeringspladsen, udsteder de en dagsbillet for parkering. Disse fysiske personer, kontrollørerne, indgår i et aftaleforhold (ansættelseskontrakt eller aftale om levering af tjenesteydelser som selvstændig tjenesteyder) med de juridiske personer, som af de lokale eller regionale myndigheder er blevet tillagt beføjelser til at opkræve betaling for parkering.
- 17 Dermed vedrører den foreliggende sag ikke parkering i dertil indrettede parkeringszoner, hvor brugerne benytter en specifik parkeringsplads, som er lukket og afgrænset, og hvor brugerne køber specifikke parkeringsbilletter eller -kvitteringer, som dokumenterer det tidspunkt, hvor brugeren er kørt ind på parkeringspladsen. Med hensyn til denne form for parkering fremgår det, at der er tale om en form for parkering, der udgør en klassisk civilretlig aftale, som dermed er omfattet af det civilretlige område.
- 18 En anden forskel mellem parkeringen i den foreliggende sag og den klassiske civilretlige aftale er parkeringens varighed og betalingsform, eftersom der i forbindelse med en parkering, som er reguleret af lov om færdselssikkerhed, skal købes en parkeringsbillet i et parkometer på den offentlige vej (eller sendes en SMS for at betale for parkeringen), når køretøjet parkeres, og dette skal ske for et bestemt tidsrum på forhånd umiddelbart efter parkeringen. Hvis det tidsrum, som billetten omfatter, udløber, betales prisen for en dagsbillet (hvis der parkeres kl. 15.05 og betales for en times parkering, dvs. indtil kl. 16.05, modtager den pågældende kl. 16.25 en betalingsordre på den samlede pris for en dagsbillet, hvilket vil sige, at den pågældende skal betale for en hel dags parkering, uanset om denne eventuelt på forhånd har betalt for en times parkering, og selv om der først opkræves betaling for parkering på denne parkeringsplads fra f.eks. kl. 17.00).
- 19 I betragtning af at appellanten i den foreliggende sag har anført, at indstævnte parkerede den 30. juni 2012 kl. 13.02, og at indstævnte ifølge appellanten skal betale det samme beløb, som hvis det omhandlede køretøj havde været parkeret hele dagen, kan det fastslås, at dette beløb har en sanktionsvirkning, fordi der skal betales et beløb svarende til dagsbilletten, selv om det er meget sandsynligt, at køretøjet ikke har været parkeret hele dagen, og den person, som kontrollerer køretøjernes billetter, først konstaterede, at køretøjet befandt sig på

parkeringspladsen kl. 13.02. Opkrævningen af betaling for en parkering, som er genstand for en frit indgået aftale, påbegyndes derimod, når køretøjet kører ind på parkeringspladsen, og det skyldige beløb opkræves, når køretøjet forlader parkeringspladsen, idet prisen for parkeringen kun omfatter tidsrummet, fra køretøjet kører ind på parkeringspladsen, til det forlader denne parkeringsplads.

- 20 I dom af 14. oktober 1976, LTU (C-29/76, EU:C:1976:137), fastslog Domstolen, at begrebet »borgerlige sager, herunder handelssager« er et selvstændigt begreb, som ikke afhænger af den nationale ret i den medlemsstat, hvor retten befinder sig. Domstolen fremhævede, at nogle situationer, hvor en offentlig myndighed (uanset om denne myndighed har status af kommerciel virksomhed) står over for en privatperson, kan falde ind under konventionens anvendelsesområde (konventionen af 27.9.1968 om retternes kompetence og om fuldbyrdelse af retsafgørelser i borgerlige sager, herunder handelssager (EFT 1972, L 299, s. 32), men det forholder sig anderledes, når den offentlige myndighed udøver en offentligretlig beføjelse. Dette er tilfældet, når der i en tvist er tale om opkrævning af betaling for benyttelse af et anlæg, navnlig når denne benyttelse er tvungen og den eneste tilladte, og når prisen for denne tjenesteydelse eller metoden til beregning af denne pris fastsættes ensidigt over for brugerne.
- 21 I dom af 16. december 1980, Nederlandene mod Rüffer (C-814/79, EU:C:1980:291), uddybede Domstolen begrebet »borgerlige sager« yderligere og fremhævede, at der i den pågældende sag var tale om en procedure, hvor en offentlig myndighed står over for en privatperson, i hvilken forbindelse den offentlige myndighed handler som et led i sin udøvelse af offentlig myndighed, selv om der kun kræves godtgørelse af omkostningerne i forbindelse med fjernelsen af et vrag og bugseringen, og at denne sag således ikke kunne anses for at være omfattet af begrebet »borgerlige sager, herunder handelssager«. For at en tvist mellem en offentlig myndighed og en privatperson kan anses for at være omfattet af begrebet »borgerlige sager, herunder handelssager«, skal det i sagen i videst muligt omfang sikres, at de rettigheder og forpligtelser, som konventionen medfører for medlemsstaten og den private person, bliver lige og ensartede.
- 22 I den foreliggende sag er det ubestridt, at indstævnte er en privatperson, at appellanten er en juridisk person, som er oprettet af Zadar by med henblik på udøvelse af kommunal virksomhed, og at retten til at opkræve betaling for parkering er fastlagt i lov om færdselssikkerhed, som er en bindende offentligretlig retsakt. Det beløb, der skal betales for brugen af parkeringspladsen, fastsættes ensidigt, og det er den eneste eksisterende procedure for indehavere af køretøjer, når disse ønsker at parkere på gaden (antallet og tilgængeligheden af tilladte parkeringspladser, som ikke befinder sig på gaden, er særdeles lavt i byerne). Henset til den omstændighed, at genstanden i den foreliggende sag er opkrævning af betaling for en dagsbillet, som omfatter et sanktionselement, for så vidt som dens størrelse ikke fastsættes på grundlag af parkeringens varighed, men derimod som om køretøjet havde været parkeret hele dagen, selv om det først kl. 13.02 blev fastslået, at køretøjet befandt sig på parkeringspladsen, ønskes det oplyst, om de kroatiske retter har kompetence til at træffe afgørelse, dvs. om de

afgørelser, som de kroatiske retter træffer, kan gøres til genstand for tvangsfuldbyrdelse i de øvrige medlemsstater, eller om appellanten skal anlægge sag ved retten ved indstævntes bopæl.

- 23 I betragtning af ovenstående og af de retlige betragtninger i dommene i sag C-29/76 og sag C-814/79 ønskes det oplyst, om parkering på gaden og på offentlig vej kan anses for at være omfattet af det civilretlige område som omhandlet i forordning nr. 1215/2012, når retten til opkrævning er fastlagt ved lov om færdselssikkerhed og i reglerne om udøvelse af kommunal virksomhed, som henhører under de offentlige myndigheder, henset til den omstændighed, at når det fastslås, at et køretøj uden parkeringsbillet eller med en ugyldig parkeringsbillet befinder sig på parkeringspladsen, underkastes dette køretøj øjeblikkeligt en forpligtelse til at betale for en dagsbillet, som om det havde været parkeret hele dagen, uanset den præcise varighed af brugen af parkeringspladsen.
- 24 Når retten til opkrævning er fastlagt i lov om færdselssikkerhed og i reglerne om udøvelse af kommunal virksomhed, som henhører under de offentlige myndigheder, ønskes det ligeledes oplyst, om retterne i ovennævnte retssager om parkering på gaden og på offentlig vej da kan forkynde et dokument for de sagsøgte i en anden medlemsstat i henhold til Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1393/2007.

Det fjerde præjudicielle spørgsmål

- 25 Såfremt det på grundlag af ovennævnte spørgsmål fastslås, at denne form for parkering er omfattet af det civilretlige område, forelægges følgende supplerende spørgsmål: har de kroatiske retter kompetence til at behandle en sag og træffe afgørelse på grundlag af forordning nr. 1215/2012? Artikel 4 i denne forordning bestemmer, at personer, der har bopæl på en medlemsstats område, uanset deres nationalitet, skal sagsøges ved retterne i denne medlemsstat. I den foreliggende sag har indstævnte imidlertid bopæl i en anden medlemsstat, Slovenien, og dermed er det muligt at fastlægge kompetencen i henhold til artikel 7 eller eventuelt i overensstemmelse med artikel 24, stk. 1, første afsnit, i nævnte forordning. Henset til bestemmelserne om specielle kompetenceregler i nævnte forordnings artikel 7 ønskes det desuden oplyst, om der er tale om ansvar i eller uden for kontraktforhold.
- 26 I betragtning af at der i kroatisk retspraksis foreligger en formodning om, at der indgås en aftale om den pågældende parkering på gaden på et sted, som er afmærket med vejskilte og/eller vejafmærkning – dvs. at det forudsættes, at parkeringen medfører, at der indgås en aftale, og hvis timesatsen for parkering ikke betales, skal der betales for en dagsbillet – ønskes det i denne sag oplyst, om denne formodning om, at der indgås en aftale ved denne parkering, og om, at der gives samtykke til at betale prisen for en dagsbillet, når der ikke købes billet efter timesatsen for parkering, eller når den købte billet er udløbet, er i strid med de grundlæggende bestemmelser om udveksling af tjenesteydelser i artikel 56 TEUF

og de øvrige bestemmelser i EU-retten, uanset om køretøjets ejer er en fysisk eller en juridisk person.

Det femte og det sjette præjudicielle spørgsmål

- 27 Såfremt der indgås en aftale ved denne parkering, ønskes det desuden oplyst, hvilken type aftale der indgås, dvs. om der er tale om en aftale, på hvilket grundlag de kroatiske retter kan have kompetence i overensstemmelse med artikel 7, stk. 1, eller artikel 24 i forordning nr. 1215/2012. Dette spørgsmål forelægges under hensyntagen til 15. betragtning til denne forordning.
- 28 Idet det i den foreliggende sag formodes, at denne parkering på gaden medfører, at der indgås en aftale, ønskes det således oplyst, om der er tale om en tjenesteydelsesaftale eller en aftale om leje eller forpagtning af ejendom, hvis bestemmelser tillægger de kroatiske retter specielle kompetencer, eller om der er tale om en aftale, som ikke giver mulighed for, at en anden medlemsstats retter tillægges specielle kompetencer, med undtagelse af retten ved sagsøgtes bopæl.
- 29 I den foreliggende sag sørgede appellanten i sin egenskab af leverandør af parkeringsretten udelukkende for afmærkningen af parkeringspladsen på gaden og for at opkræve betaling for parkeringen. Derfor ønskes det oplyst, om der er tale om en tjenesteydelse eller eventuelt om leje eller forpagtning af ejendom. Dette spørgsmål forelægges på grund af den tvivl, som Domstolens praksis har rejst. I dom af 23. april 2009, *Falco Privatstiftung og Rabitsch* (C-533/07, EU:C:2009:257, præmis 29), bemærkede Domstolen bl.a., at tjenesteydelsesbegrebet indebærer, at den part, som præsterer tjenesteydelserne, udøver en nærmere bestemt virksomhed, og at den pågældende udøver denne virksomhed mod vederlag, således at det er tvivlsomt, hvorvidt afmærkning af en parkeringsplads, opkrævning af betaling ved hjælp af et parkometer og kontrol af billetten i sig selv er en virksomhed, der er tilstrækkelig til, at den omhandlede aftale kan anses for en tjenesteydelsesaftale.
- 30 Desuden fastslog Domstolen i kendelse af 14. november 2013, *Krejci Lager & Umschlagbetriebs* (C-469/12, EU:C:2013:788), at en oplagringsaftale indebærer en nærmere bestemt virksomhed, der består i at modtage varer med henblik på at opbevare dem på et sikkert sted og tilbagelevere dem i en passende stand, og at denne aftale anses for en tjenesteydelsesaftale, men at retterne i den medlemsstat, på hvis område ejendommen er beliggende, er enekompetente, når der indgås en aftale om leje af lokaler.
- 31 Parkeringen i den foreliggende sag fandt sted i Zadar, og dermed er der en forbindelse mellem aftalen og de kroatiske retter (retten i første instans er Trgovački sud u Zadru (handelsretten i Zadar), i anden instans træffer Visoki trgovački sud Republike Hrvatske (appeldomstol i handelsretlige sager, Kroatien) afgørelse, men udgør denne parkering en »tjenesteydelse« som omhandlet i artikel 7, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012? Begrebet tjenesteydelse indebærer navnlig, at den part, der leverer den, udfører en nærmere bestemt virksomhed dvs. at den

pågældende udfører denne virksomhed mod vederlag, og derfor ønskes det oplyst, om appellantens virksomhed er tilstrækkelig til, at den kan anses for en tjenesteydelse? Hvis de kroatiske retter ikke er tillagt specielle kompetencer i henhold til artikel 7, stk. 1, i nævnte forordning, har retten ved indstævntes bopæl kompetence til at påkende sagen.

- 32 Idet denne form for parkering indebærer, at et bestemt område af en ejendom optages, drejer det sig desuden ifølge visse vurderinger om en aftale om leje eller forpagtning som omhandlet i artikel 24, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012. For så vidt som parkeringen i den foreliggende sag ikke også giver mulighed for at opnå indtægter fra den pågældende parkeringsplads, men udelukkende mulighed for at benytte den, er det kun muligt at indgå en aftale om leje eller forpagtning uden ret til indtægter, hvilken aftale skal indgås på grundlag af de almindelige regler i lov om retsforhold.
- 33 I betragtning af disse bestemmelser i lov om retsforhold kan det fastslås, at denne form for parkering på gaden ikke kan anses for en aftale om leje eller forpagtning af ejendom, idet der ikke er tale om en aftale, der er indgået skriftligt. Desuden er varigheden af lejen eller forpagtningen ubegrænset, og der opkræves betaling i et bestemt tidsrum i løbet af dagen (der opkræves kun betaling i et bestemt tidsrum i løbet af dagen, men ikke alle døgnets 24 timer), og der findes ingen retlig panteret over de køretøjer, der er parkeret på denne ejendom. Eftersom et bestemt område af ejendommen er optaget, er der imidlertid også visse ligheder med en aftale om leje eller forpagtning, således at det eventuelt kan fastslås, at der alligevel er blevet indgået en aftale om leje eller forpagtning, og at bestemmelserne om kompetence i artikel 24, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012 dermed finder anvendelse.
- 34 Derfor ønskes det oplyst, om parkering på gaden og på offentlig vej kan anses for leje eller forpagtning af fast ejendom i henhold til artikel 24, stk. 1, i forordning nr. 1215/2012, når retten til opkrævning er fastlagt i lov om færdselssikkerhed og i reglerne om udøvelse af kommunal virksomhed, som henhører under de offentlige myndigheder, og der kun opkræves betaling i løbet af et bestemt tidsrum hver dag.

Det syvende præjudicielle spørgsmål

- 35 Hvis ovennævnte formodning om, at denne parkering medfører, at der indgås en aftale, ikke finder anvendelse i den foreliggende sag, ønskes det oplyst, om denne form for parkering, i hvilken forbindelse retten til at opkræve betaling for parkering er fastlagt i lov om færdselssikkerhed, hvori det bestemmes, at der skal betales for en dagsbillet, hvis der ikke på forhånd betales for en billet for hver times brug af parkeringspladsen, eller hvis det tidsrum, som billetten omfatter, er udløbet, da kan anses for en sag om erstatning uden for kontrakt som omhandlet i artikel 7, stk. 2, i forordning (EU) nr. 1215/2012, således at de kroatiske retter har kompetence i henhold til disse særlige bestemmelser. Såfremt det ikke kan fastslås, at de specielle kompetenceregler finder anvendelse, har de kroatiske retter ikke kompetence til at påkende sagen, når den vedrører opkrævning af betaling for

parkering, i medfør af de kompetencer, der følger af lov om færdselssikkerhed, og det er derimod udelukkende retterne ved indstævntes bopæl, der har kompetence med hensyn til eksekution af fordringen.

- 36 Forordning nr. 1215/2012 indeholder ingen nærmere bestemmelser, der fastlægger, hvad der skal forstås ved sager om erstatning uden for kontrakt, men artikel 2 (»Forpligtelser uden for kontrakt«) i forordning nr. 864/2007 bestemmer, at skade dækker alle følger, der er udløst af skadevoldende handlinger, uberettiget berigelse, uanmodet forretningsførelse og *culpa in contrahendo*. En parkering som den i hovedsagen omhandlede kan på visse betingelser anses for en sag om erstatning uden for kontrakt, dvs. uberettiget berigelse, eller *culpa in contrahendo*, henset til den omstændighed at køretøjets indehaver ikke har givet samtykke til indgåelsen af aftalen og ikke har købt en parkeringsbillet i det parkometer, der befandt sig på den offentlige vej.
- 37 Hvis ovennævnte formodning om, at denne parkering medfører, at der indgås en aftale, ikke finder anvendelse i den foreliggende sag, ønskes det oplyst, om denne form for parkering – i hvilken forbindelse retten til at opkræve betaling for parkering er fastlagt i lov om færdselssikkerhed, hvori det bestemmes, at der skal betales for en dagsbillet, hvis der ikke på forhånd betales for en billet for hver times brug af parkeringspladsen, eller hvis det tidsrum, som billetten omfatter, er udløbet – da kan anses for en sag om erstatning uden for kontrakt som omhandlet i artikel 7, stk. 2, i forordning nr. 1215/2012?

Det ottende og det niende præjudicielle spørgsmål

- 38 På grundlag af ovennævnte dilemma om, hvorvidt der er tale om en sag inden for eller uden for kontraktforhold, som er afgørende for, hvilken ret der har kompetence, opstår samme dilemma i forbindelse med lovvalget.
- 39 I den foreliggende sag fandt parkeringen sted den 30. juni 2012, dvs. inden Kroatiens tiltrædelse af Unionen den 1. juli 2013, og derfor ønskes det indledningsvist oplyst, om forordningerne om lovvalgsregler, dvs. forordning nr. 593/2008 eller forordning nr. 864/2007, finder anvendelse i den foreliggende sag i betragtning af deres tidsmæssige gyldighed.
- 40 Der er atter blevet pustet liv i dette dilemma på grund af de synspunkter, der blev fremsat i kendelse af 5. november 2014, VG Vodoopskrba (C-254/14, ECLI:EU:C:2014:2354), hvori Domstolen fastslog, at den ikke havde kompetence til at besvare det forelagte spørgsmål, fordi de faktiske omstændigheder i hovedsagen havde fundet sted inden Kroatiens tiltrædelse af Unionen. Omvendt besvarede Domstolen det præjudicielle spørgsmål i dom af 14. februar 2019, Milivojević (C-630/17, ECLI:EU:C:2019:123), hvori parterne også havde indgået en aftale inden Kroatiens tiltrædelse af Unionen, fordi det var blevet fastslået, at visse virkninger, som var forbundet med denne aftale og med de retsdokumenter, der udsprang deraf, fortsat var gældende.

- 41 På grund af det retlige dilemma og i betragtning af den omstændighed, at parkeringen i denne sag fandt sted inden Kroatiens tiltrædelse af Unionen, nærmere bestemt den 30. juni 2012 kl. 13.02, ønskes det oplyst, om bestemmelserne om lovvalg, dvs. forordning nr. 593/2008 eller forordning nr. 864/2007, finder anvendelse i den foreliggende sag i betragtning af deres tidsmæssige gyldighed.
- 42 Hvis spørgsmålet om den tidsmæssige gyldighed besvares bekræftende, dvs. hvis Domstolen har kompetence til at afgive et svar med hensyn til anvendelsen af den materielle ret, ønskes det med hensyn til spørgsmålet om, hvilken materiel ret der finder anvendelse, oplyst, om bestemmelserne i forordning nr. 593/2008 eller bestemmelserne i forordning nr. 864/2007 finder anvendelse, eftersom der i denne sag foreligger et dilemma om, hvorvidt der er tale om en sag inden for eller uden for kontraktforhold, idet der i kroatisk retspraksis foreligger en formodning om, at der indgås en aftale om den pågældende parkering på gaden på et sted, som er afmærket med vejskilte og/eller vejafmærkning – dvs. at det forudsættes, at parkeringen medfører, at der indgås en aftale, og hvis timesatsen for parkering ikke betales, skal der betales for en dagsbillet.
- 43 Såfremt denne formodning ikke er i strid med de grundlæggende bestemmelser om udveksling af tjenesteydelser i artikel 56 TEUF og de øvrige bestemmelser i EU-retten, uanset om køretøjets ejer er en fysisk eller en juridisk person (det fjerde præjudicielle spørgsmål), ønskes det i forbindelse med spørgsmålet om, hvilken materiel ret der finder anvendelse, oplyst, om bestemmelserne i artikel 4 i forordning nr. 593/2008 kan finde anvendelse i den foreliggende sag (navnlig idet sagsakterne ikke indeholder nogen beviser for, at parterne har indgået en aftale om lovvalg).
- 44 Hvis det fastslås, at der reelt er indgået en aftale, ønskes det dels oplyst, om der i den foreliggende sag er tale om en tjenesteydelsesaftale, og nærmere bestemt om denne aftale om parkering kan anses for en tjenesteydelse som omhandlet i artikel 4, stk. 1, litra b), i forordning nr. 593/2008, hvoraf det følger, at tjenesteydelsesaftaler er underlagt loven i det land, hvor tjenesteyderen har sit sædvanlige opholdssted. Hvis det fastslås, at der ikke er tale om en tjenesteydelsesaftale, ønskes det oplyst, om der er tale om en aftale om leje eller forpagtning, således at bestemmelserne i artikel 4, stk. 1, litra c), i førnævnte forordning finder anvendelse, hvorefter aftaler vedrørende en tinglig rettighed over fast ejendom eller leje eller forpagtning af fast ejendom er underlagt loven i det land, hvor ejendommen er beliggende. Hvis det fastslås, at der hverken er tale om en tjenesteydelsesaftale eller en aftale om leje eller forpagtning i den foreliggende sag, kan denne aftale være omfattet af anvendelsesområdet for bestemmelserne i artikel 4, stk. 2, i nævnte forordning. her opstår dog spørgsmålet om, hvilken ydelse der er den karakteristiske ydelse, eftersom appellant i det væsentlige kun afmærker gadens overflade med henblik på parkering og opkræver betaling for parkeringen, mens indstævnte parkerer og betaler for parkeringen. Hvis det fastslås, at det er appellant, der leverer den karakteristiske ydelse, finder kroatisk ret anvendelse, men hvis indstævnte leverer den karakteristiske

ydelse, finder slovensk ret anvendelse. Eftersom retten til opkrævning af betaling for parkeringen i denne sag imidlertid er reguleret af kroatisk ret, som aftalen dermed har sin nærmeste tilknytning til, ønskes det oplyst, om bestemmelserne i artikel 4, stk. [3], i førnævnte forordning da ikke også kan finde anvendelse i den foreliggende sag.

- 45 Hvis det derimod fastslås, at denne parkering medfører, at der indgås en aftale, ønskes det oplyst, om denne form for parkering, i hvilken forbindelse retten til at opkræve betaling for parkering er fastlagt i lov om færdselssikkerhed, kan anses for en forpligtelse uden for kontrakt som omhandlet i forordning nr. 864/2007, hvorefter forpligtelser uden for kontrakt omfatter skader, der er udløst af skadevoldende handlinger, uberettiget berigelse, uanmodet forretningsførelse og *culpa in contrahendo*. Hvis denne parkering anses for en skade, finder loven i det land, hvor skaden fandt sted, anvendelse i henhold til nævnte forordnings artikel 4, stk. 1. Hvis denne parkering anses for uberettiget berigelse i overensstemmelse med nævnte forordnings artikel 10, stk. 1, finder kroatisk ret anvendelse, eftersom forpligtelsen udspringer af en skadevoldende handling begået af indstævnte, men hvis denne parkering anses for uanmodet forretningsførelse i overensstemmelse med nævnte forordnings artikel 11, stk. 1, finder kroatisk ret anvendelse, eftersom forpligtelsen udspringer af en skadevoldende handling begået af indstævnte. Hvis denne parkering anses for *culpa in contrahendo* hos indstævnte i overensstemmelse med nævnte forordnings artikel 12, stk. 1, finder endelig kroatisk ret anvendelse, eftersom denne ret ville have fundet anvendelse, såfremt aftalen var blevet indgået.